Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2025)0343

Εφαρμογή του καθεστώτος αιρεσιμότητας όσον αφορά το κράτος δικαίου

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2025 σχετικά με την εφαρμογή του καθεστώτος αιρεσιμότητας όσον αφορά το κράτος δικαίου (2025/2061(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), και ιδίως το άρθρο 2, το άρθρο 4 παράγραφος 3 και το άρθρο 7,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),

– έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»),

– έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τα πρωτόκολλα που είναι συνημμένα σε αυτήν,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητος για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης[1] (κανονισμός για την αιρεσιμότητα όσον αφορά το κράτος δικαίου), καθώς και την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 18ης Μαρτίου 2022, με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητος για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης»[2] (κατευθυντήριες γραμμές 2022),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για

---

1 ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.

2 ΕΕ C 123 της 18.3.2022, σ. 12.

τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας[3] (κανονισμός ΜΑΑ),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων[4] (κανονισμός περί κοινών διατάξεων),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης[5] (δημοσιονομικός κανονισμός),

– έχοντας υπόψη την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/2506 του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης από παραβιάσεις των αρχών του κράτους δικαίου στην Ουγγαρία[6],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2024, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητος για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης (COM(2024)0017),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 18ης Ιουνίου 2025, σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2024 για το κράτος δικαίου[7],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 7ης Μαΐου 2025, σχετικά με τον ανανεωμένο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό για την Ένωση σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο[8],

---

3 ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.
4 ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
5 ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
6 ΕΕ L 325 της 20.12.2022, σ. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2506/oj.
7 Κείμενα που εγκρίθηκαν, P10_TA(2025)0129.
8 Κείμενα που εγκρίθηκαν, P10_TA(2025)0090.

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 17ης Ιανουαρίου 2024, σχετικά με την προγραμματισμένη διάλυση των βασικών δομών για την καταπολέμηση της διαφθοράς στη Σλοβακία και τις επιπτώσεις της για το κράτος δικαίου[9],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 24ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της Ουγγαρίας με τους προβλεπόμενους στον κανονισμό για την αιρεσιμότητα όρους του κράτους δικαίου και την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ουγγαρίας[10],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 8ης Μαρτίου 2022, σχετικά με τη συρρίκνωση του χώρου της κοινωνίας των πολιτών στην Ευρώπη[11],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 8ης Ιουλίου 2021, σχετικά με τη δημιουργία κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή του γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης[12],

– έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 03/2024 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ), της 22ας Φεβρουαρίου 2024, με τίτλο «Το κράτος δικαίου στην ΕΕ – Βελτιωμένο πλαίσιο για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, χωρίς όμως να έχουν εξαλειφθεί οι κίνδυνοι»,

– έχοντας υπόψη τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) της 16ης Φεβρουαρίου 2022 στις υποθέσεις C-156/21, Ουγγαρία κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης[13] και C-157/21, Πολωνία κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης[14],

– έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την επαναξιολόγηση, με πρωτοβουλία της Επιτροπής, της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 μετά την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/2506 του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την Ουγγαρία (C(2023)8999),

---

9 ΕΕ C, C/2024/5712, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5712/oj.
10 ΕΕ C 167 της 11.5.2023, σ. 74.
11 ΕΕ C 347 της 9.9.2022, σ. 2.
12 ΕΕ C 99 της 1.3.2022, σ. 146.
13 Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Φεβρουαρίου 2022, Ουγγαρία κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97.
14 Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Φεβρουαρίου 2022, Πολωνία κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98.

– έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2024, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητος για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης, σχετικά με γραπτή κοινοποίηση από την Ουγγαρία όσον αφορά το άρθρο 2 παράγραφος 2 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2022/2506 του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2022 (C(2024)9140),

– έχοντας υπόψη τις ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής για το κράτος δικαίου,

– έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις των διερευνητικών αποστολών της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού στην Ουγγαρία από τις 15 έως τις 17 Μαΐου 2023 και στη Σλοβακία από τις 26 έως τις 28 Μαΐου 2025,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, της 2ας Απριλίου 2025, με τίτλο «Η τοπική και περιφερειακή προοπτική στην εφαρμογή του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση»[15],

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2025, με τίτλο «Η οικονομική διάσταση του κράτους δικαίου»,

– έχοντας υπόψη την έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για την αιρεσιμότητα όσον αφορά το κράτος δικαίου που δημοσίευσε η Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Κοινοβουλευτικής Έρευνας τον Ιούλιο του 2025[16],

– έχοντας υπόψη τη μελέτη που ζήτησε η Επιτροπή Προϋπολογισμών με τίτλο «The tools for protecting the EU budget from breaches of the rule of law: the Conditionality Regulation in context» [17],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

---

15 ΕΕ C, C/2025/3169, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3169/oj.

16 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Κοινοβουλευτικής Έρευνας, «Rule of Law Conditionality Regulation — European Implementation Assessment» Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2025, https://data.europa.eu/doi/10.2861/0161872.

17 Rubio, E. κ.α., «The tools for protecting the EU budget from breaches of the rule of law: the Conditionality Regulation in context», Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Δημοσιονομικών Υποθέσεων, Απρίλιος 2023.

– έχοντας υπόψη τις κοινές συνεδριάσεις της Επιτροπής Προϋπολογισμών και της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 59 του Κανονισμού,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Προϋπολογισμών και της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού (A10-0240/2025),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 ΣΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αξίες αυτές αποτυπώνονται στα θεμελιώδη δικαιώματα που διατυπώνονται στον Χάρτη, όπως η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, η απαγόρευση των διακρίσεων και το δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης και δράσης, σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, και είναι ενσωματωμένες στις διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η τήρηση αυτών των κοινών αξιών αποτελεί το θεμέλιο των δικαιωμάτων που απολαμβάνουν όσοι ζουν στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλοι συμφεροντούχοι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση του κράτους δικαίου στην πράξη·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΔΕΕ έχει αποφανθεί, σε διάφορες αποφάσεις του, ότι όλα τα ταμεία, τα προγράμματα και η χρηματοδότηση της ΕΕ αποτελούν έκφραση της αρχής της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και πρέπει να βασίζονται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, η οποία προϋποθέτει τον σεβασμό των αξιών του άρθρου 2 ΣΕΕ, του Χάρτη και της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 ΣΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει επίσης επιβεβαιώσει τη σαφή σχέση μεταξύ του σεβασμού του κράτους δικαίου και της αποτελεσματικής εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε σαφής κίνδυνος σοβαρής παραβίασης του κράτους δικαίου από ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος μπορεί να επηρεάσει τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ σε όλα τα κράτη μέλη, την εμπιστοσύνη και την αλληλεγγύη καθώς και την καλόπιστη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και βασικά επιτεύγματα της ΕΕ, όπως η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, η λειτουργία της ενιαίας αγοράς και η ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα εξουσιοδοτεί την ΕΕ να θεσπίζει, εγκαίρως, αναλογικά οικονομικά μέτρα για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων της όταν παραβιάσεις του κράτους δικαίου σε ένα κράτος μέλος επηρεάζουν ή απειλούν σοβαρά να επηρεάσουν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εν λόγω κανονισμός εγκρίθηκε στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2021-2027, μετά από μακρές και δύσκολες διαπραγματεύσεις μεταξύ των συννομοθετών, ιδίως εξαιτίας των προσπαθειών ορισμένων κρατών μελών να συνδέσουν τις διαπραγματεύσεις για το ΠΔΠ με τις διαπραγματεύσεις για τον μηχανισμό αιρεσιμότητας για το κράτος δικαίου· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κανονισμός έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για όλα τα κράτη μέλη από την έναρξη ισχύος του την 1η Ιανουαρίου 2021·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα συμπληρώνει άλλα μέσα που προστατεύουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ από κινδύνους που απορρέουν από παραβιάσεις του κράτους δικαίου·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι βάσει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα απαιτείται από την Επιτροπή να παρακολουθεί το κράτος δικαίου σε όλα τα κράτη μέλη, αλλά μέχρι στιγμής έχουν προταθεί και εγκριθεί μέτρα δυνάμει του κανονισμού μόνο στην περίπτωση της Ουγγαρίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν ζητηθεί πρόσθετες πληροφορίες από την Πολωνία·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό να διασφαλίζονται τα έννομα συμφέροντα των τελικών αποδεκτών και των δικαιούχων κονδυλίων της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη τα οποία επηρεάζει απόφαση δυνάμει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα υποχρεούνται να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις τους έναντι των τελικών αποδεκτών και δικαιούχων·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για την αποσαφήνιση της εφαρμογής του κανονισμού για την αιρεσιμότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο θεώρησε ότι το κείμενο του κανονισμού ήταν σαφές και δεν απαιτούσε καμία πρόσθετη ερμηνεία προκειμένου να εφαρμοστεί·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει τη νομική υποχρέωση να ενημερώνει το Κοινοβούλιο σχετικά με τις κοινοποιήσεις της σε κράτος μέλος στο οποίο θεωρεί ότι ενδέχεται να υπάρχουν παραβιάσεις των αρχών του κράτους δικαίου, καθώς και σχετικά με τυχόν μέτρα που προτείνονται, εγκρίνονται και αίρονται σύμφωνα με τον κανονισμό για την αιρεσιμότητα·

I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή εξέδωσε μια έκθεση τον Ιανουάριο του 2024, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, κάνοντας έναν απολογισμό της εφαρμογής της νομοθεσίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάλυση της μοναδικής διαθέσιμης περίπτωσης από την Επιτροπή επιβεβαίωσε την αποτελεσματικότητα των μέτρων προστασίας που εγκρίθηκαν και τις μελλοντικές τους δυνατότητες, αλλά η Επιτροπή διαπίστωσε ότι ήταν πολύ νωρίς για να εξαχθούν οριστικά συμπεράσματα και ότι η εκτενέστερη περιπτωσιολογική πρακτική θα της έδινε τη δυνατότητα να εντοπίσει καλύτερα πιθανές βελτιώσεις·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Δεκέμβριο του 2024, για πρώτη φορά, ένα κράτος μέλος απώλεσε δημοσιονομικές δεσμεύσεις που ανεστάλησαν ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού, καθώς το εν λόγω κράτος μέλος δεν είχε διορθώσει, εντός της απαιτούμενης προθεσμίας, τις ελλείψεις που είχαν εντοπιστεί αρχικά·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 16 Ιουλίου 2025, η Επιτροπή δημοσίευσε την πρότασή της για το ΠΔΠ για την περίοδο 2028-2034[18]· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει σαφής αλληλεπίδραση μεταξύ των πτυχών του κράτους δικαίου που περιλαμβάνονται στην πρόταση για τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής σχέσης (ΕΣΕΠ)[19] και του μηχανισμού αιρεσιμότητας·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σκοπός της παρούσας έκθεσης είναι ο έλεγχος της εφαρμογής του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, συμπεριλαμβανομένης και της αλληλεπίδρασης με άλλα ενωσιακά μέσα, σύμφωνα με τον ρόλο του Κοινοβουλίου όπως ορίζεται στον κανονισμό, επισημαίνοντας τα οφέλη και τις ελλείψεις της εφαρμογής του και εκδίδοντας συστάσεις για τη μελλοντική εφαρμογή του·

Εισαγωγή του καθεστώτος αιρεσιμότητας και του νομικού πλαισίου

---

18 Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 16ης Ιουλίου 2025, με τίτλο «Ένας δυναμικός προϋπολογισμός της ΕΕ για τις προτεραιότητες του μέλλοντος - Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2028-2034» (COM(2025)0570),

19 Πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Ιουλίου 2025, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, τη γεωργία και την ύπαιθρο, την αλιεία και τη θάλασσα, την ευημερία και την ασφάλεια για την περίοδο 2028-2034 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 και του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 (COM(2025)0565).

1. υπενθυμίζει ότι το κράτος δικαίου αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ και ο σεβασμός του αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την αποτελεσματική χρήση της χρηματοδότησης της ΕΕ· τονίζει ότι αυτό είναι κρίσιμο για να διαφυλάσσεται η εμπιστοσύνη των πολιτών στην Ένωση και για να διασφαλίζεται ότι τα κονδύλια της ΕΕ αποφέρουν απτά οφέλη σε όλα τα κράτη μέλη·

2. επισημαίνει το γεγονός ότι η έγκριση του κανονισμού για την αιρεσιμότητα το 2020 αποτελεί βασικό πυλώνα για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από κινδύνους που προκύπτουν από παραβιάσεις του κράτους δικαίου, ο οποίος εφαρμόζεται σε ολόκληρο τον προϋπολογισμό και επιτρέπει τη σωρευτική εφαρμογή διαφόρων μέτρων· τονίζει ότι η εφαρμογή του κανονισμού για την αιρεσιμότητα θα πρέπει να σέβεται την αρχή της αναλογικότητας· υπογραμμίζει ότι ο κανονισμός δεν έχει χρονικό όριο και, ως εκ τούτου, εφαρμόζεται σε όλα τα υφιστάμενα και μελλοντικά χρηματοδοτικά μέσα του προϋπολογισμού της ΕΕ· σημειώνει, ωστόσο, ότι η πρακτική εφαρμογή του εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής και ζητεί συγκεκριμένες βελτιώσεις για να διασφαλιστεί η πλήρης αποτελεσματικότητά του·

3. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη διαβεβαίωση του ΔΕΕ ότι ο σεβασμός των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ αποτελεί διαρκή υποχρέωση όλων των κρατών μελών και προϋπόθεση για την άσκηση όλων των δικαιωμάτων και των οφελών που απορρέουν από τη Συνθήκη, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε κονδύλια της ΕΕ· αναθέτει στην Επιτροπή να επιβάλλει πλήρως την εφαρμοστέα νομοθεσία, αντικατοπτρίζοντας τη διαβεβαίωση του ΔΕΕ, και να επισημαίνει το εν λόγω σημείο σε όλες τις σχετικές ανακοινώσεις·

4. τονίζει ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα και οποιαδήποτε άλλα διαθέσιμα μέτρα για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από παραβιάσεις του κράτους δικαίου δεν πρέπει να θεωρούνται υποκατάστατα των μηχανισμών που βασίζονται στη Συνθήκη, όσον αφορά τη διασφάλιση των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ· υπενθυμίζει ότι η αναστολή των δικαιωμάτων ψήφου σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 ΣΕΕ εξακολουθεί να αποτελεί επιλογή σε περιπτώσεις συνεχιζόμενων και σοβαρών παραβιάσεων του κράτους δικαίου· σημειώνει ότι οι πολίτες δυσκολεύονται να κατανοήσουν τους λόγους για τους οποίους τα κράτη μέλη που παραβιάζουν συστηματικά το κράτος δικαίου εξακολουθούν να απολαύουν των δικαιωμάτων ψήφου, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απώλειας της εμπιστοσύνης στις αξίες και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων της Ένωσης·

5. υπενθυμίζει ότι η «εργαλειοθήκη της Επιτροπής για το κράτος δικαίου» έχει εξελιχθεί σημαντικά την τελευταία δεκαετία, με τη συμπερίληψη πολλαπλών μέσων για την προστασία του κράτους

δικαίου, συμπεριλαμβανομένων της σχετικής ετήσιας έκθεσης και για τα 27 κράτη μέλη, του οριζόντιου αναγκαίου πρόσφορου όρου σχετικά με την εφαρμογή και την υλοποίηση του Χάρτη που ορίζεται στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων, και των «κορυφαίων οροσήμων» που σχετίζονται με το κράτος δικαίου στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)·

6. τονίζει ότι το καθεστώς αιρεσιμότητας έχει δημοσιονομικό χαρακτήρα, καθώς αποσκοπεί στη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των κονδυλίων της ΕΕ και των οικονομικών συμφερόντων της, και εφαρμόζεται μόνο όταν μια παραβίαση του κράτους δικαίου επηρεάζει ή απειλεί σοβαρά να επηρεάσει τον προϋπολογισμό της ΕΕ· τονίζει ότι διαφέρει από τη διαδικασία του άρθρου 7 ΣΕΕ, η οποία τιμωρεί τις σοβαρές και συνεχείς παραβιάσεις των αξιών που ορίζονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ ανεξάρτητα από τυχόν δημοσιονομικές επιπτώσεις·

7. υπογραμμίζει ότι οι διαδικασίες επί παραβάσει δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ και του άρθρου 6 του δημοσιονομικού κανονισμού παραμένουν συμπληρωματικά εργαλεία για συστημικές παραβιάσεις των αξιών του άρθρου 2 ΣΕΕ·

8. επαινεί τις αποφάσεις του ΔΕΕ της 16ης Φεβρουαρίου 2022 στις υποθέσεις C-156/21 και C-157/21, οι οποίες απέρριψαν στο σύνολό τους τις προσφυγές της Ουγγαρίας και της Πολωνίας για την ακύρωση του κανονισμού για την αιρεσιμότητα και επιβεβαίωσαν κατηγορηματικά την εγκυρότητα, τη νομική βάση και τη συμβατότητα του κανονισμού με τη Συνθήκη, καθώς και την αρμοδιότητα της ΕΕ όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη·

9. υπενθυμίζει ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα δεν περιλαμβάνει ορισμό του «κράτους δικαίου» και ότι δεν ορίζει εξαντλητικά καταστάσεις που συνιστούν παραβιάσεις του κράτους δικαίου ούτε αντιμετωπίζει την οπισθοδρόμηση όσον αφορά το κράτος δικαίου· επισημαίνει το γεγονός ότι οι κανόνες για την πρόσβαση σε κονδύλια καθορίζονται σε ειδική νομοθεσία, και το πόρισμα του ΔΕΕ ότι η έννοια έχει αναπτυχθεί επαρκώς στη νομολογία και στη συνταγματική παράδοση των κρατών μελών, γεγονός που περιορίζει τη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής στις αξιολογήσεις της· απορρίπτει, ως εκ τούτου, κάθε ισχυρισμό περί ανασφάλειας δικαίου· καλεί την Επιτροπή να συμπεριλαμβάνει συστηματικά τους περιορισμούς στον χώρο της κοινωνίας των πολιτών και τις επιθέσεις στους φορείς της καθώς και τις επιθέσεις κατά της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης ως δείκτες κινδύνου, όταν σχετίζονται άμεσα με την προστασία του προϋπολογισμού ή των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ·

Εφαρμογή του κανονισμού για την αιρεσιμότητα και ζητήματα που εντοπίστηκαν

Πεδίο εφαρμογής και στάδια εφαρμογής

10. υπενθυμίζει ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα εφαρμόζεται σε κάθε κράτος μέλος, δεδομένου ότι η Επιτροπή αξιολογεί για όλα τα κράτη μέλη αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη θέσπιση μέτρων που ορίζονται στο άρθρο 4·

11. σημειώνει ότι η διαδικασία πριν από τη θέσπιση μέτρων περιλαμβάνει διάφορα στάδια, όπως γραπτή κοινοποίηση από την Επιτροπή στο οικείο κράτος μέλος, ανταλλαγή πληροφοριών, πιθανές δεσμεύσεις από το οικείο κράτος μέλος σχετικά με τη λήψη διορθωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση της κατάστασης, παρατηρήσεις από το κράτος μέλος και, όπου απαιτείται, πρόταση της Επιτροπής για μέτρα, επί της οποίας το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία εντός αυστηρής προθεσμίας·

12. λαμβάνει υπόψη τις πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με τη διαδικασία που παρείχε η Επιτροπή στις κατευθυντήριες γραμμές του 2022 σχετικά με τον κανονισμό για την αιρεσιμότητα, και την επανεξέταση της πρακτικής εφαρμογής του στην έκθεση εφαρμογής της Επιτροπής το 2024· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι οι κατευθυντήριες γραμμές εγκρίθηκαν πάνω από ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού, γεγονός που συνέβαλε σε de facto καθυστέρηση στην εφαρμογή του·

13. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού για την αιρεσιμότητα την 1η Ιανουαρίου 2021, η Επιτροπή δεν ενεργοποίησε αμέσως το άρθρο 6 παράγραφος 1 ως αντίδραση σε συνεχιζόμενες σοβαρές παραβιάσεις των αρχών του κράτους δικαίου σε ορισμένα κράτη μέλη, οι οποίες έθεσαν σε σοβαρό κίνδυνο τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ· τονίζει ότι, τον Οκτώβριο του 2021, μετά από επανειλημμένες εκκλήσεις προς την Επιτροπή να αναλάβει δράση, το Κοινοβούλιο κίνησε διαδικασία κατά της Επιτροπής ενώπιον του ΔΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 265 ΣΛΕΕ, λόγω της παράλειψής της να ενεργήσει και να εφαρμόσει τον κανονισμό· τονίζει ότι οι έγκαιρες αντιδράσεις από την Επιτροπή, βάσει σαφών εσωτερικών χρονοδιαγραμμάτων, είναι απαραίτητες για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ·

Αναφορά παραβιάσεων του κράτους δικαίου βάσει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα

14. σημειώνει ότι οι πιθανές παραβιάσεις του κράτους δικαίου τίθενται υπόψη της Επιτροπής μέσω μιας ευρείας βάσης αποδεικτικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων εκθέσεων της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (EPPO), του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Κοινοβουλίου καθώς και μέσω παρατηρήσεων από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, επιχειρήσεις και πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος· τονίζει ότι είναι σημαντικό η Επιτροπή να παρέχει

σαφείς εξηγήσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία λαμβάνονται υπόψη στις αποφάσεις της· ζητεί κατάλληλη χρηματοδότηση για φορείς όπως η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, η OLAF, η Ευρωπόλ και ο Οργανισμός της ΕΕ για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust), ώστε να μπορούν να διερευνούν αποτελεσματικά παραβιάσεις του κράτους δικαίου που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ·

15. εκφράζει τη βαθιά του λύπη για την έλλειψη διαφάνειας των αξιολογήσεων της Επιτροπής που δεν οδηγούν στην πρόταση μέτρων ή οδηγούν στην επιλογή άλλου μέσου· τονίζει ότι είναι αναγκαίο να αποφεύγονται πολιτικά υποκινούμενοι ή μη τεκμηριωμένοι ισχυρισμοί·

16. σημειώνει ότι, μέχρι σήμερα, μόνο ένας πολύ περιορισμένος αριθμός συμφεροντούχων έχει χρησιμοποιήσει το τυποποιημένο έντυπο καταγγελίας της Επιτροπής που επισυνάπτεται στις κατευθυντήριες γραμμές του 2022· συνιστά στην Επιτροπή να κάνει δεκτές τις καταγγελίες σε οποιαδήποτε γραπτή μορφή· ζητεί, επιπλέον, τη δημιουργία μιας εμπιστευτικής και φιλικής προς τον χρήστη πύλης υποβολής καταγγελιών, η οποία θα προστατεύει την ταυτότητα των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος και θα διασφαλίζει την προστασία τους από αντίποινα και καταχρηστικές καταγγελίες, μέσω της οποίας οι συμφεροντούχοι θα μπορούν να επισημαίνουν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, καθιστώντας έτσι δυνατή την ταχεία λήψη διορθωτικών μέτρων· τονίζει ότι τέτοια εργαλεία πρέπει να είναι προσβάσιμα, διαφανή, διαθέσιμα σε πολλές γλώσσες, και να εμπνέουν εμπιστοσύνη στους συμφεροντούχους, προκειμένου να μεγιστοποιείται η αποτελεσματικότητά τους και να διασφαλίζεται ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται λαμβάνονται πλήρως υπόψη·

17. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, παρά τα διαδοχικά ανησυχητικά πορίσματα στις ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής για το κράτος δικαίου, καθώς και τα πορίσματα από την OLAF—που δημοσιοποιήθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ— και τα πορίσματα από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, τα οποία υποδεικνύουν δημοσιονομικούς κινδύνους σε αρκετά κράτη μέλη, έχουν αποσταλεί μόνο δύο επίσημες κοινοποιήσεις ενώ έχουν αποφασιστεί μέτρα μόνο για μία υπόθεση στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα· υπογραμμίζει ότι αυτό το χάσμα μεταξύ των πορισμάτων και της επιβολής της νομοθεσίας υπονομεύει την αξιοπιστία του κανονισμού και αποδυναμώνει την προληπτική λειτουργία του όσον αφορά την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ· υπενθυμίζει την προειδοποίηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι οι αποφάσεις σχετικά με τη δέσμευση ή την αποδέσμευση κονδυλίων, για τις οποίες απαιτείται ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο, είναι συχνά αλληλένδετες με μη συναφείς διαπραγματεύσεις υψηλού επιπέδου που απαιτούν

ομοφωνία· υπογραμμίζει ότι οι αποφάσεις πρέπει να βασίζονται σε τεχνικά και νομικά πορίσματα και δεν μπορούν να υπόκεινται σε διαπραγματεύσεις υπό την απειλή παρεμπόδισης αποφάσεων που απαιτούν ομοφωνία στο Συμβούλιο·

Αξιολόγηση και ενεργοποίηση του μηχανισμού αιρεσιμότητας

18. τονίζει ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα πρέπει να εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα κράτη μέλη· παροτρύνει την Επιτροπή και, κατά περίπτωση, το Συμβούλιο να ενεργούν ταχέως και με πλήρη διαφάνεια, εάν διαπιστωθεί σύνδεση μεταξύ των παραβιάσεων ή των σοβαρών κινδύνων παραβιάσεων του κράτους δικαίου και των κινδύνων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, αλλά και εάν το οικείο κράτος μέλος δεν ενεργεί εγκαίρως για την αποτελεσματική και βιώσιμη αντιμετώπιση της κατάστασης· επιμένει ότι οι μακροσκελείς άτυποι διάλογοι δεν πρέπει να υποκαταστήσουν την αποφασιστική δράση και ότι το πολιτικό αδιέξοδο ή ο εκβιασμός που χρησιμοποιείται για να παρεμποδιστεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ πρέπει να απορριφθεί κατηγορηματικά·

19. επαναλαμβάνει ότι σε καμία περίπτωση το κράτος δικαίου δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως διαπραγματευτικό χαρτί· τονίζει ότι το εργαλείο δεν πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο ως μέτρο έσχατης ανάγκης, δεδομένου ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα επιτρέπει επίσης εν μέρει αναστολές σε πρώιμο στάδιο, δηλαδή μόλις εντοπιστούν παραβιάσεις του κράτους δικαίου που θα μπορούσαν να επηρεάσουν σοβαρά τον προϋπολογισμό της ΕΕ· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να αξιοποιήσει πλήρως και εγκαίρως το μέσο·

20. τονίζει ότι οι αξιολογήσεις της Επιτροπής πρέπει να είναι αμερόληπτες και δίκαιες, να λαμβάνουν υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και να σέβονται τις αρχές της αντικειμενικότητας, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ισότητας των κρατών μελών ενώπιον των Συνθηκών· υπογραμμίζει ότι η επιλογή και η κλίμακα των μέτρων δημοσιονομικής προστασίας πρέπει να τηρούν την αρχή της αναλογικότητας που ορίζεται στο άρθρο 5 του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της παραβίασης, τη συνεργασία του οικείου κράτους μέλους και τον συγκεκριμένο δημοσιονομικό κίνδυνο, καθώς και τον αντίκτυπο στους νόμιμους τελικούς αποδέκτες και δικαιούχους, ιδίως στους μικρότερους· καλεί την Επιτροπή να δημοσιεύσει την ποσοτική μεθοδολογία βαθμολόγησης κινδύνου που εφαρμόζει ήδη εσωτερικά, όπως συνιστά το Ελεγκτικό Συνέδριο·

21. τονίζει ότι η Επιτροπή, ως θεματοφύλακας των Συνθηκών, πρέπει να ενεργεί με πλήρη αμεροληψία, ανεξάρτητα από τον πολιτικό προσανατολισμό των εθνικών κυβερνήσεων, και να επιβάλλει κυρώσεις με δίκαιο τρόπο για κάθε παραβίαση του κράτους δικαίου

που θέτει σε κίνδυνο τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τις αξίες της ΕΕ, ώστε να αποφεύγεται η αντίληψη ότι γίνεται επιλεκτική εστίαση σε ορισμένα κράτη μέλη· υπενθυμίζει ότι μόνο μια τέτοια αμερόληπτη επιβολή της νομοθεσίας μπορεί να διαφυλάξει την αξιοπιστία και τη νομιμότητα του καθεστώτος αιρεσιμότητας·

22. αναγνωρίζει ότι ορισμένες πτυχές του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, ιδίως η απαίτηση να αποδεικνύεται επαρκώς άμεση σύνδεση μεταξύ των παραβιάσεων του κράτους δικαίου και του σοβαρού κινδύνου δυσμενών επιπτώσεων στον προϋπολογισμό της ΕΕ, δυσχεραίνουν την ενεργοποίηση του μηχανισμού· επιμένει, ταυτόχρονα, ότι οι εν λόγω απαιτήσεις δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως αιτιολογία για τη μη ενεργοποίηση του μηχανισμού·

Οπισθοδρόμηση και αντιστροφή των διορθωτικών μέτρων

23. σημειώνει ότι το Συμβούλιο αποφάσισε να αναστείλει το 55 % των δημοσιονομικών δεσμεύσεων για τρία επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής για την Ουγγαρία, καθώς και να απαγορεύσει στην Επιτροπή να αναλάβει νέες νομικές δεσμεύσεις με καταπιστεύματα δημοσίου συμφέροντος και οντότητες οι οποίες ανήκουν σε αυτά για ενωσιακή χρηματοδότηση που υλοποιείται υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση· επισημαίνει τη νομική ανάλυση[20] που καταδεικνύει ότι ο συστημικός και διαρκής χαρακτήρας των παραβιάσεων του κράτους δικαίου από την ουγγρική κυβέρνηση θα πρέπει να οδηγήσει σε αναστολή σημαντικά υψηλότερων ποσοστών της χρηματοδότησης της ΕΕ, προκειμένου να προστατευθεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας· σημειώνει ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα δεν θέτει όρια στο ποσοστό των αναλήψεων υποχρεώσεων που μπορούν να ανασταλούν, και θεωρεί ότι θα μπορούσε να ανασταλεί έως και το 100 % της χρηματοδότησης· σημειώνει ότι, μετά την έγκριση των μέτρων τον Δεκέμβριο του 2022, η Επιτροπή επαναξιολόγησε, τον Δεκέμβριο του 2023 και εκ νέου τον Δεκέμβριο του 2024, τις παραβιάσεις που εντοπίστηκαν και την πορεία των διορθωτικών μέτρων, μετά από κοινοποίηση της ουγγρικής κυβέρνησης σχετικά με την αποκατάσταση παραβιάσεων που σχετίζονται με καταπιστεύματα δημοσίου συμφέροντος· τονίζει ότι η Επιτροπή και στις δύο αξιολογήσεις της κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν έχουν εκπληρωθεί οι αναγκαίες απαιτήσεις· σημειώνει ότι στις αξιολογήσεις της Επιτροπής δεν συμπεριλήφθηκαν πρόσθετες παραβιάσεις του κράτους δικαίου ή σοβαροί κίνδυνοι παραβιάσεων

---

20 Sheppele, K. L. κ.α., «Freezing all EU funds to Hungary: A legal analysis of why a 100 % suspension is “proportionate” and “appropriate” under Regulation 2020/2092 on a general regime of conditionality for the protection of the Union budget», μελέτη κατόπιν αιτήματος του βουλευτή Daniel Freund, Ομάδα Verts/ALE, Μάιος 2022.

του κράτους δικαίου που επηρεάζουν ή απειλούν να επηρεάσουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να επαναξιολογήσει επειγόντως και να αντιμετωπίσει την οπισθοδρόμηση του κράτους δικαίου, ιδίως όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, με την πρόταση πρόσθετων μέτρων ή την επικαιροποίηση των υφιστάμενων μέτρων·

24. τονίζει ότι τα κονδύλια της ΕΕ που έχουν ανασταλεί δυνάμει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα πρέπει να αποδεσμεύονται μόνο όταν η κατάσταση που είχε οδηγήσει στην έγκριση μέτρων έχει διορθωθεί στο σύνολό της, λαμβανομένων πλήρως υπόψη όλων των εξελίξεων στην κατάσταση της χώρας από τη στιγμή που ελήφθη η αρχική απόφαση σχετικά με τα μέτρα έως τη στιγμή που αποφασίστηκε η άρση των μέτρων· συμφωνεί με την προειδοποίηση του ΕΕΣ ότι το καθεστώς αιρεσιμότητας δεν πρέπει να μετατραπεί σε μια διεκπεραιωτική διαδικασία, στο πλαίσιο της οποίας ένα κράτος μέλος πληροί τις απαιτήσεις με καθαρά τυπική έννοια, αλλά πρέπει να συνοδεύεται από απτές βελτιώσεις στη χώρα· καλεί την Επιτροπή να επιβεβαιώσει ότι η συμμόρφωση με το κράτος δικαίου επιτυγχάνεται επαληθεύσιμα στην πράξη, με αντικειμενικά κριτήρια αναφοράς και επιτόπιους ελέγχους, και να υποβάλει έκθεση σχετικά με τα πορίσματά της προτού διατυπώσει προτάσεις για την άρση των μέτρων που έχουν εγκριθεί· θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να διενεργεί εκ των υστέρων ελέγχους για την πρόληψη της οπισθοδρόμησης μετά την άρση των μέτρων·

25. υπενθυμίζει ότι, ήδη από τον Ιούνιο του 2023, προειδοποιούσε για τους κινδύνους αντιστροφής των διορθωτικών μέτρων μετά την άρση των οικονομικών κυρώσεων[21], πιθανότητα που δεν καλύπτεται ρητά ούτε από τον κανονισμό για την αιρεσιμότητα ούτε από τις κατευθυντήριες γραμμές του 2022· επισημαίνει το γεγονός ότι και το Ελεγκτικό Συνέδριο είχε εντοπίσει αυτόν τον κίνδυνο· καλεί την Επιτροπή να αναστείλει εκ νέου ταχέως και, κατά περίπτωση, να ανακτήσει κονδύλια της ΕΕ, εάν τα διορθωτικά μέτρα αντιστραφούν στη συνέχεια· αναμένει να ενημερωθεί αμέσως σχετικά με τις εν λόγω ενέργειες·

26. τονίζει ότι, μόλις αρθούν τα μέτρα, θα πρέπει να αποκαθίσταται ταχέως η πλήρης εφαρμογή των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης και της εκταμίευσης κονδυλίων· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό η Επιτροπή να συνεργάζεται στενά με τις εθνικές αρχές για την πρόληψη καθυστερήσεων·

---

21 Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 1ης Ιουνίου 2023 σχετικά με τις παραβιάσεις του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ουγγαρία και τη δέσμευση ενωσιακών κονδυλίων (ΕΕ C, C/2023/1223, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1223/oj).

Σύνδεση μεταξύ του καθεστώτος αιρεσιμότητας και άλλων μέσων της εργαλειοθήκης για το κράτος δικαίου

27. υπενθυμίζει ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα συμπληρώνει ρητά τα υφιστάμενα εργαλεία προστασίας του προϋπολογισμού και πρέπει να εφαρμόζεται «σε περιπτώσεις όπου άλλες διαδικασίες που προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία δεν θα επέτρεπαν την αποτελεσματικότερη προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης»· αποδοκιμάζει την ερμηνεία της Επιτροπής ότι, βάσει αυτής της διατύπωσης, το μέσο θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο ως μέτρο έσχατης ανάγκης· υπενθυμίζει με σοβαρή ανησυχία ότι τα άλλα διαθέσιμα μέτρα δεν έχουν χρησιμοποιηθεί συστηματικά στο παρελθόν· σημειώνει με ανησυχία ότι αρμόδιες για την παρακολούθηση του κράτους δικαίου είναι διάφορες υπηρεσίες της Επιτροπής, γεγονός που ενίοτε οδηγεί σε ασυνεπή, αδιαφανή και καθυστερημένη δράση· αποδοκιμάζει την προφανή πρόθεση της Επιτροπής να κατανείμει περαιτέρω τις αρμοδιότητες, δεδομένου ότι διαφορετικές μονάδες εντός της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού πρόκειται να επιφορτιστούν με την αξιολόγηση και την παρακολούθηση του κανονισμού για την αιρεσιμότητα και των προτεινόμενων ΕΠΕΣ στο πλαίσιο του νέου ΠΔΠ· επικρίνει το γεγονός ότι αυτός ο διαχωρισμός αρμοδιοτήτων οδηγεί σε πολύπλοκες δομές συντονισμού και ενέχει κινδύνους για την εφαρμογή του κανονισμού για την αιρεσιμότητα·

28. θεωρεί ασαφή τον τρόπο με τον οποίο ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα αλληλοεπιδρά με άλλα μέσα της εργαλειοθήκης για το κράτος δικαίου στην πράξη, ιδίως με τον οριζόντιο αναγκαίο πρόσφορο όρο για τον Χάρτη στο πλαίσιο του κανονισμού περί κοινών διατάξεων και με τα «κορυφαία ορόσημα» που σχετίζονται με το κράτος δικαίου στο πλαίσιο του ΜΑΑ· σημειώνει με ανησυχία ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν ήταν πάντα σε θέση να επαληθεύσει τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή επέλεξε ένα εργαλείο για το κράτος δικαίου αντί άλλου· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι αυτή η έλλειψη διαφάνειας υπονομεύει την εμπιστοσύνη στην εφαρμογή του κανονισμού για την αιρεσιμότητα· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, τον Δεκέμβριο του 2023, η Επιτροπή έκρινε ότι η Ουγγαρία είχε εκπληρώσει τον οριζόντιο αναγκαίο πρόσφορο όρο για την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, διατηρώντας παράλληλα τα μέτρα που επιβλήθηκαν βάσει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα· υπογραμμίζει ότι αυτή η έλλειψη συνοχής εμποδίζει τον δημοκρατικό έλεγχο της εφαρμογής των μέσων· υπενθυμίζει ότι το Κοινοβούλιο κίνησε νομικές διαδικασίες κατά της Επιτροπής ενώπιον του ΔΕΕ τον Μάρτιο του 2024 για να επανεξεταστεί η νομιμότητα της εν λόγω απόφασης της Επιτροπής, καθώς και για να επέλθει ασφάλεια δικαίου στην εφαρμογή του μηχανισμού για το κράτος δικαίου, και ότι η απόφαση του ΔΕΕ εξακολουθεί να εκκρεμεί·

29. τονίζει ότι είναι σημαντικό να διατηρηθούν και να ενισχυθούν περαιτέρω οι συνέργειες μεταξύ των διαφόρων εργαλείων για το κράτος δικαίου· τονίζει ότι τα μέτρα σχετικά με το κράτος δικαίου που απαιτούνται για την αποδέσμευση της χρηματοδότησης της ΕΕ, όπως ορίζεται στις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνονται στο πλαίσιο του κανονισμού περί κοινών διατάξεων, του κανονισμού ΜΑΑ και του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ενιαία, ολοκληρωμένη δέσμη, και ότι δεν θα πρέπει να πραγματοποιούνται πληρωμές, ακόμη και αν σημειώνεται πρόοδος σε έναν ή περισσότερους τομείς, εάν εξακολουθούν να υπάρχουν ελλείψεις σε άλλον· επιμένει ότι θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη οποιαδήποτε οπισθοδρόμηση σε σχέση με την κατάσταση που ενεργοποίησε τα εν λόγω μέτρα·

30. προειδοποιεί ότι η ανακατανομή ή αναπροσαρμογή των δεσμευμένων πιστώσεων σε άλλα προγράμματα ή στόχους θα σήμαινε για κυβερνήσεις που δεν συμμορφώνονται με τις αξίες της ΕΕ και με τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ ότι οι απώλειες μπορούν να αντισταθμιστούν αλλού· πιστεύει ότι το πνεύμα του κανονισμού για την αιρεσιμότητα αποκλείει κάθε τέτοια μεταφορά και, ως εκ τούτου, παροτρύνει την Επιτροπή να απορρίψει κάθε αίτημα μεταφοράς σε άλλα προγράμματα ή προτεραιότητες στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος που θα οδηγούσε σε καταστρατήγηση των μέτρων στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα· ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλλει στο Κοινοβούλιο το πλήρες κείμενο κάθε τέτοιου αιτήματος μεταφοράς, ώστε ο δημοκρατικός έλεγχος να προηγείται, και όχι να ακολουθεί, της απόφασης της Επιτροπής· πιστεύει ότι τα κονδύλια που αναστέλλονται σύμφωνα με τον κανονισμό για την αιρεσιμότητα ή λόγω μη εκπλήρωσης των οριζόντιων αναγκαίων πρόσφορων όρων δεν θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για τροποποιήσεις ή μεταφορές μεταξύ προγραμμάτων·

Δημοκρατικός έλεγχος και διαφάνεια

31. σημειώνει ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα εξουσιοδοτεί το Συμβούλιο —αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία— να τροποποιεί την πρόταση της Επιτροπής πριν από την έγκριση μέτρων, ενώ ο ρόλος του Κοινοβουλίου περιορίζεται στην εκ των υστέρων ενημέρωση, στερώντας έτσι από αυτό, ως σκέλος της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής της ΕΕ και αρμόδια για την απαλλαγή αρχή της ΕΕ, ουσιαστικό λόγο σε αποφάσεις που είναι καίριας σημασίας για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ· σημειώνει ότι, στη μοναδική περίπτωση που το Συμβούλιο έπρεπε να αποφασίσει, επέλεξε να τροποποιήσει την πρόταση της Επιτροπής μειώνοντας τα ποσά χρηματοδότησης που έπρεπε να ανασταλούν, χωρίς καμία αιτιολόγηση·

32. τονίζει ότι μια έρευνα του Ευρωβαρόμετρου που διενεργήθηκε την άνοιξη του 2025 καταδεικνύει τη συντριπτική δημόσια στήριξη για

την εξάρτηση της παροχής κονδυλίων της ΕΕ από τη συμμόρφωση με το κράτος δικαίου και τις δημοκρατικές αρχές, δεδομένου ότι το 85 % των ερωτηθέντων τάσσονται υπέρ της εν λόγω προσέγγισης· υπογραμμίζει ότι, ως άμεσα εκλεγμένοι εκπρόσωποι των πολιτών της ΕΕ, οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πρέπει να σέβονται αυτό το σαφές αίτημα και να υπερασπίζονται σθεναρά τον μηχανισμό αιρεσιμότητας ως βασικό εργαλείο για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης και τη διαφύλαξη των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ·

33. επαναλαμβάνει ότι το Κοινοβούλιο λαμβάνει πολύ σοβαρά υπόψη τον ελεγκτικό του ρόλο όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού για την αιρεσιμότητα· αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή έχει συμμορφωθεί με τη νομική της υποχρέωση να ενημερώνει αμέσως το Κοινοβούλιο για τυχόν μέτρα που προτείνονται, εγκρίνονται ή αίρονται· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή παρείχε μόνο τις ελάχιστες δυνατές πληροφορίες, χωρίς βασικές λεπτομέρειες, και, δεν κοινοποίησε την πλήρη τεκμηρίωση, ακόμη και κατόπιν αιτήματος του Κοινοβουλίου· τονίζει ότι η έγκαιρη, ολοκληρωμένη και προορατική ανταλλαγή πληροφοριών είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική άσκηση των δημοσιονομικών και εποπτικών αρμοδιοτήτων του Κοινοβουλίου καθώς και για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και στην αξιοπιστία της ΕΕ στο σύνολό της·

34. εκφράζει, επιπλέον, τη λύπη του για το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο δεν έχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο των γραπτών κοινοποιήσεων αλλά ούτε και στην επικοινωνία μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και του εν λόγω κράτους μέλους· τονίζει ότι η απόκρυψη τέτοιων αποδεικτικών στοιχείων υπονομεύει τα προνόμια δημοσιονομικού ελέγχου του Κοινοβουλίου βάσει της Συνθήκης σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 ΣΕΕ και το άρθρο 319 ΣΛΕΕ· εκφράζει, επιπλέον, τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι χρειάστηκε να καταφύγει επανειλημμένα σε επιστολές ή ψηφίσματα για να λάβει βασικές διαδικαστικές πληροφορίες από την Επιτροπή, και ότι πολλά έγγραφα παρασχέθηκαν μόνο μετά από σημαντικές καθυστερήσεις·

35. λαμβάνει υπόψη την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων σχετικά με την αναθεώρηση της συμφωνίας-πλαισίου μεταξύ του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή δεσμεύεται να ενισχύσει περαιτέρω τη διοργανική συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα· υπενθυμίζει ότι το Κοινοβούλιο θα πρέπει να βρίσκεται σε ισότιμη βάση με το Συμβούλιο σε όλα τα θέματα κοινοποίησης πληροφοριών· επιμένει στη λήψη συστηματικής, έγκαιρης, δομημένης και ασφαλούς πρόσβασης σε όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για την εκπλήρωση του ελεγκτικού ρόλου που ασκεί το Κοινοβούλιο και οι επιτροπές του, συμπεριλαμβανομένων της γραπτής κοινοποίησης στο κράτος μέλος που επηρεάζεται από πιθανή αναστολή κονδυλίων,

κάθε αιτήματος για πρόσθετες πληροφορίες, της αλληλογραφίας μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και του εν λόγω κράτους μέλους και των εκθέσεων που παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού για την αιρεσιμότητα·

36. παροτρύνει την Επιτροπή να συμφωνήσει σε έναν ασφαλή δίαυλο επικοινωνίας για να διασφαλίσει ότι τα αρμόδια όργανα του Κοινοβουλίου μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες, διασφαλίζοντας παράλληλα την εμπιστευτικότητα·

37. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι πληροφορίες που δημοσιοποιεί η Επιτροπή σχετικά με τα πορίσματά της σε συγκεκριμένες περιπτώσεις στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα παραλείπουν τις συγκεκριμένες παραβιάσεις του κράτους δικαίου που εντοπίστηκαν, τη μεθοδολογία ανάλυσης κινδύνου και τον υπολογισμό της αναλογικότητας· σημειώνει ότι εξτρεμιστικοί παράγοντες έχουν εκμεταλλευτεί αυτή την έλλειψη πληροφοριών για να διαδώσουν παραπληροφόρηση σχετικά με τα κίνητρα και τις διαδικασίες της ΕΕ, και προειδοποιεί ότι αυτό θα μπορούσε να συμβεί ξανά στο μέλλον·

38. τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλίζεται επαρκής χρηματοδότηση της ΕΕ για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται σε αυτόν τον τομέα, δεδομένου ότι διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διαφύλαξη του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων·

Προστασία των τελικών αποδεκτών και των δικαιούχων

39. τονίζει ότι απαιτείται μια ισχυρή προσέγγιση για να διασφαλιστεί ότι οι τελικοί αποδέκτες και οι δικαιούχοι δεν τιμωρούνται επειδή τα κονδύλια της ΕΕ για την κυβέρνησή τους έχουν ανασταλεί λόγω παραβιάσεων του κράτους δικαίου· αναμένει από την Επιτροπή να αναλύει τον δυνητικό αντίκτυπο στους τελικούς αποδέκτες ή δικαιούχους όταν προτείνει μέτρα·· τονίζει ότι η εν λόγω αρχή βρίσκεται στο επίκεντρο της προσέγγισης «πιο έξυπνης αιρεσιμότητας»· υπενθυμίζει, συγκεκριμένα, την υποχρέωση των κρατών μελών που υπόκεινται σε μέτρα δυνάμει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα να συνεχίσουν να τηρούν όλες τις δεσμεύσεις έναντι των τελικών αποδεκτών και δικαιούχων·

40. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, στην πράξη, οι εν λόγω διατάξεις δεν έχουν επιβληθεί επαρκώς και οι προβλεπόμενες διασφαλίσεις για τους τελικούς αποδέκτες και δικαιούχους παραμένουν σε μεγάλο βαθμό θεωρητικές, δεδομένου ότι οι διαδικασίες για την άμεση πληρωμή ή την αναδρομολόγηση των κονδυλίων είναι επαχθείς και η επικοινωνία με τους πραγματικούς και δυνητικούς τελικούς αποδέκτες και δικαιούχους είναι σποραδική· τονίζει ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες σε επίπεδο ΕΕ για να βελτιωθεί η προστασία των

έννομων συμφερόντων των τελικών αποδεκτών και δικαιούχων, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών και άλλων συμφεροντούχων, και για να διασφαλιστεί η πρόσβασή τους στη χρηματοδότηση της ΕΕ, δεδομένου ότι δεν θα πρέπει να τιμωρούνται για τις παραβιάσεις που διαπράττονται από τις κεντρικές κυβερνήσεις·

41. παρατηρεί με ανησυχία ότι, σε ορισμένα κράτη μέλη, οι κλεπτοκρατικές ολιγαρχικές δομές αναλαμβάνουν συστηματικά τομείς στρατηγικής σημασίας, όπως τα μέσα ενημέρωσης, οι τηλεπικοινωνίες, οι τράπεζες, το λιανικό εμπόριο, η γεωργία, τα τρόφιμα, η υγειονομική περίθαλψη, τα φαρμακευτικά προϊόντα, οι κατασκευές και ο τουρισμός, γεγονός που μπορεί να ενέχει κινδύνους για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, για παράδειγμα όταν οι εν λόγω δομές υποβάλλουν αίτηση για κονδύλια της ΕΕ· υπογραμμίζει τη σημασία της διασφάλισης ίσων ευκαιριών για όλους τους αιτούντες όσον αφορά την πρόσβαση τόσο στη χρηματοδότηση της ΕΕ όσο και σε αμερόληπτους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών·

42. τονίζει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη, ο εκφοβισμός και τα αντίποινα εις βάρος των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος και των ερευνητών δημοσιογράφων συμβάλλουν σε συστημικούς κινδύνους διαφθοράς· καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίζει τυχόν αντίποινα αυτού του είδους ως επιβαρυντικούς παράγοντες κατά την αξιολόγηση των δημοσιονομικών κινδύνων στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα·

43. τονίζει τη σημασία της συστηματικής ενσωμάτωσης ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων και συστάσεων σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στις αξιολογήσεις που διενεργούνται δυνάμει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει σαφείς δείκτες κινδύνου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες όσον αφορά τα έργα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, και να ενισχύσει την ανταλλαγή πληροφοριών με τις εθνικές μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών·

Διδάγματα που αντλήθηκαν και συστάσεις για βελτιώσεις στο μέλλον.

44. θεωρεί, με βάση την περιορισμένη εμπειρία, ότι το καθεστώς αιρεσιμότητας, γενικά, έχει αποτελέσει αποτελεσματικό εργαλείο για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ από κινδύνους που απορρέουν από παραβιάσεις ή από σοβαρούς κινδύνους παραβιάσεων του κράτους δικαίου· επιμένει ότι το καθεστώς πρέπει να εφαρμόζεται στο σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των μέσων που βασίζονται στις επιδόσεις, ούτως ώστε καμία δαπάνη της ΕΕ να μην διαφεύγει του

αποτελεσματικού ελέγχου του κράτους δικαίου· παροτρύνει την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα εφαρμόζεται με συνέπεια στον προϋπολογισμό της ΕΕ, ανεξάρτητα από το μοντέλο χρηματοδότησής του·

45. υπογραμμίζει ότι ορισμένες πτυχές της εφαρμογής του κανονισμού για την αιρεσιμότητα θα πρέπει να βελτιωθούν, με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειάς του, καθώς και του συντονισμού και της συνέπειάς του με άλλα μέσα της εργαλειοθήκης για το κράτος δικαίου, ιδίως με τα εκ των προτέρων εργαλεία, και για τη συνδυασμένη εφαρμογή τους, εάν χρειαστεί·

46. καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει επειγόντως τις κατευθυντήριες γραμμές του 2022, ώστε να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος εκτροπής ή ανακατανομής των κονδυλίων πιο άμεσα, να δημοσιεύσει μια μεθοδολογία που θα δείχνει βήμα προς βήμα τον τρόπο υπολογισμού της αναλογικότητας, να ορίσει την «επαρκώς άμεση σύνδεση» μεταξύ μιας παραβίασης του κράτους δικαίου και ενός δημοσιονομικού κινδύνου, να απαιτήσει σαφέστερους δεσμούς μεταξύ των παραβιάσεων και των μέτρων που εγκρίνονται, μεταξύ άλλων μέσω ακριβέστερων προτύπων για τις εν λόγω παραβιάσεις, και να παράσχει σαφείς λύσεις και πρακτικά μέτρα σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης της οπισθοδρόμησης σε σχέση με τις παραβιάσεις που εντοπίζονται σε περίπτωση που προκύψει· ζητεί, εν προκειμένω, πιο έγκαιρη και πιο διαφανή συνεργασία με τους συμφεροντούχους για την πρόληψη καθυστερήσεων·

47. τονίζει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να τεκμηριώνει τη σύνδεση μεταξύ παραβιάσεων και μέτρων σε κάθε φάκελο υπόθεσης και να δημοσιεύει, μαζί με την κάθε απόφαση, συνοπτική εξήγηση του τρόπου με τον οποίο πληρούται το κριτήριο της «επαρκώς άμεσης σύνδεσης», μέσω της χρήσης των δεικτών που απαριθμούνται στις αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές·

48. καλεί την Επιτροπή, στο πλαίσιο αυτό, να επανεξετάσει την ερμηνεία του κανονισμού για την αιρεσιμότητα ως μέσου έσχατης ανάγκης και να είναι, γενικά, πιο προορατική στη χρήση της εργαλειοθήκης για το κράτος δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του άρθρου 6 παράγραφος 4, σεβόμενη παράλληλα την αρχή της αναλογικότητας· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το νέο ΠΔΠ φαίνεται να επιβεβαιώνει αυτήν την προσέγγιση, δηλαδή ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα χρησιμοποιείται ως η «τελευταία γραμμή άμυνας»·

49. ζητεί από την Επιτροπή, στην αξιολόγηση της αναλογικότητας, να εξετάζει συστηματικά τις δυσμενείς συνέπειες για τους (δυνητικούς) τελικούς αποδέκτες και δικαιούχους, ιδίως τους μικρότερους, συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημίων, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, και να αποτυπώνει την ανάλυση αυτή στον φάκελο που υποβάλλει η

Επιτροπή στο Κοινοβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού για την αιρεσιμότητα·

50. καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να εκπληρώσει αποτελεσματικά την υποχρέωσή της για διασφάλιση των νόμιμων οικονομικών συμφερόντων των τελικών αποδεκτών και δικαιούχων, ιδίως εκείνων που υφίστανται τις συνέπειες των ελλείψεων του κράτους δικαίου, μεταξύ άλλων με την επιβολή των σχετικών διατάξεων του κανονισμού για την αιρεσιμότητα όσον αφορά τις υποχρεώσεις των κρατών μελών να πραγματοποιούν πληρωμές και να χρησιμοποιούν τα κονδύλια χωρίς διακρίσεις· τονίζει ότι τυχόν μέτρα που λαμβάνονται για να διασφαλιστεί ότι οι νόμιμοι τελικοί αποδέκτες και δικαιούχοι μπορούν να συνεχίσουν να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση της ΕΕ δεν θα πρέπει να αποδυναμώνουν την εφαρμογή του κανονισμού για την αιρεσιμότητα· αναμένει ότι θα συμμετέχει πλήρως στη διαδικασία αυτή·

51. καλεί την Επιτροπή να προβαίνει σε συστηματικές διαπαραπομπές μεταξύ των διαδικασιών επί παραβάσει και των μέτρων που εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του δημοσιονομικού κανονισμού και των εκκρεμών ελέγχων αιρεσιμότητας, ούτως ώστε τα κράτη μέλη να μην μπορούν να εκμεταλλεύονται τα διαδικαστικά στεγανά και να προστατεύονται τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, ανεξάρτητα από το νομικό μέσο που χρησιμοποιείται·

52. πιστεύει ότι τα διορθωτικά μέτρα θα πρέπει να συνοδεύονται από διασφαλίσεις για την πρόληψη, κατά περίπτωση, παρόμοιων καταστάσεων ή περαιτέρω οπισθοδρόμησης στο μέλλον· ζητεί την καθιέρωση ενός πιο ισχυρού πλαισίου παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων, συμπεριλαμβανομένου, εάν είναι αναγκαίο, ενός διαρθρωμένου και συστηματικού μηχανισμού δημόσιας διαβούλευσης με μη κρατικούς συμφεροντούχους, ιδίως όσον αφορά την κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων από τα κράτη μέλη που υπόκεινται σε διαδικασίες δυνάμει του γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας·

53. αναμένει από την Επιτροπή να αναλάβει συγκεκριμένη δράση για την ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ των συστάσεων των ετήσιων εκθέσεών της για το κράτος δικαίου και της χρηματοδοτικής στήριξης από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, όπως περιγράφεται στις επιστολές ανάθεσης καθηκόντων του 2024 προς τους Επιτρόπους που είναι αρμόδιοι για τον προϋπολογισμό και το κράτος δικαίου· εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για την έλλειψη λεπτομερειών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τεκμηριώνεται η εν λόγω σύνδεση στην ετήσια έκθεση του 2025 για το κράτος δικαίου, και ιδίως στις συστάσεις της· καλεί την Επιτροπή να μετουσιώσει τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις από τις ετήσιες εκθέσεις της για το κράτος δικαίου σε συγκεκριμένα ορόσημα για τα οποία θα πρέπει να ενεργούν συστηματικά τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, να μεριμνήσει

ώστε να χρησιμεύουν ως αποδεικτικά στοιχεία για την αιτιολόγηση της ενεργοποίησης του κανονισμού για την αιρεσιμότητα·

54. καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω τη σύνδεση μεταξύ προληπτικών μέσων και μέσων αντίδρασης και, με βάση τα πορίσματα της ετήσιας έκθεσης για το κράτος δικαίου, να κινήσει αμέσως συντονισμένες διαδικασίες επί παραβάσει· καλεί την Επιτροπή να εκτιμήσει και να παρουσιάσει στην ετήσια έκθεση για το κράτος δικαίου τους δυνητικούς κινδύνους που ενέχουν οι αδυναμίες στα καθεστώτα κράτους δικαίου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ·

55. τονίζει ότι η ετήσια έκθεση για το κράτος δικαίου διαρθρώνεται επί του παρόντος γύρω από τέσσερις πυλώνες, και συγκεκριμένα το σύστημα απονομής δικαιοσύνης, το πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς, την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης και άλλα θεσμικά ζητήματα που σχετίζονται με το σύστημα ελέγχων και ισορροπιών· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι, μετά τα επανειλημμένα αιτήματα του Κοινοβουλίου, η διάσταση της ενιαίας αγοράς έχει συμπεριληφθεί στην έκθεση του 2025 για το κράτος δικαίου με σκοπό την αντιμετώπιση διαφόρων σοβαρών και συστημικών παραβιάσεων του κράτους δικαίου που επηρεάζουν τις εταιρείες και τους εργαζομένους σε πολλά κράτη μέλη· τονίζει ότι ένα λειτουργικό σύστημα απονομής δικαιοσύνης, ένα ισχυρό πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, οι επαρκείς έλεγχοι και ισορροπίες και μια λειτουργική ενιαία αγορά συνδέονται άρρηκτα με το κράτος δικαίου· επαναλαμβάνει τη θέση του ότι η ετήσια έκθεση για το κράτος δικαίου θα πρέπει να καλύπτει το πλήρες πεδίο εφαρμογής των αξιών του άρθρου 2 ΣΕΕ, καθώς αυτές θα πρέπει να εξετάζονται από κοινού, ως σύνολο αξιών·

56. φρονεί ότι οι συστηματικές παραβιάσεις του κράτους δικαίου, οι οποίες εντοπίζονται στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης για το κράτος δικαίου και έχουν επαρκώς άμεση σύνδεση με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, θα πρέπει να οδηγούν στην ενεργοποίηση του μηχανισμού αιρεσιμότητας, ιδίως όταν οι παραβιάσεις αφορούν τη λειτουργία του δικαστικού συστήματος και σε περιπτώσεις όπως η παραβίαση κανόνων, η χειραγώγηση ή η ευνοιοκρατία σε προσκλήσεις υποβολής προσφορών και αιτήσεις που αφορούν χρηματοδότηση από την ΕΕ, καθώς και η διοικητική παρενόχληση που παραβιάζει την ίση μεταχείριση των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των εταιρειών ή άλλων τελικών αποδεκτών και δικαιούχων, και την πρόσβασή τους σε κονδύλια της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι όλοι οι συμφεροντούχοι είναι ελεύθεροι να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τέτοιες παραβιάσεις, ενισχύοντας τη διαφάνεια και τη λογοδοσία·

57. επιμένει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αιτιολογεί τις αποφάσεις της να μην προτείνει μέτρα στο πλαίσιο του κανονισμού για την

αιρεσιμότητα, όταν οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις που συνδέονται με τον προϋπολογισμό της ΕΕ εξακολουθούν να μη λαμβάνονται υπόψη για μεγάλο χρονικό διάστημα·

58. θεωρεί ότι η διοργανική συμφωνία για τη δημοσιονομική πειθαρχία[22] θα πρέπει να περιλαμβάνει ειδικό παράρτημα για τη συνεργασία όσον αφορά το καθεστώς αιρεσιμότητας· πιστεύει, στο πλαίσιο αυτό, ότι ένας τακτικός διάλογος μεταξύ των τριών θεσμικών οργάνων σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, σε σχέση με το κράτος δικαίου, θα ήταν ένας αποτελεσματικός τρόπος για να βελτιωθεί ο συντονισμός όσον αφορά την εργαλειοθήκη για το κράτος δικαίου· θεωρεί ότι θα πρέπει να ανατίθεται στο Κοινοβούλιο επίσημος συμβουλευτικός ρόλος προτού η Επιτροπή υποβάλει οποιαδήποτε πρόταση δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1 του κανονισμού για την αιρεσιμότητα·

59. επιμένει ότι πρέπει να διαφυλάσσονται τα ελεγκτικά προνόμια του Κοινοβουλίου εξουσιοδοτώντας το να παρακολουθεί τη συνέπεια στην (μη) εφαρμογή του καθεστώτος αιρεσιμότητας, ώστε να αποτρέπεται η πολιτική εργαλειοποίηση ή η αδιαφάνεια· καλεί την Επιτροπή να του υποβάλει μια ενιαία ετήσια απογραφή όλων των αποφάσεων που σχετίζονται με την αιρεσιμότητα σε όλους τους τομείς του προϋπολογισμού στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού·

60. ζητεί τριμηνιαίους διαρθρωμένους διαλόγους μεταξύ των αρμόδιων Επιτρόπων και των αρμόδιων επιτροπών του Κοινοβουλίου, προκειμένου να διασφαλιστούν ροές πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο και να ενισχυθεί η δημοκρατική εποπτεία·

61. καλεί το Συμβούλιο να διατηρήσει την τεκμηριωμένη και αντικειμενική διαδικασία και να παραμείνει όσο το δυνατόν πιο κοντά στις προτάσεις της Επιτροπής· παροτρύνει, επιπλέον, το Συμβούλιο να μην μετατρέψει τη διαδικασία που οδηγεί στην έγκριση μέτρων σε διαπραγματευτικό χαρτί·

62. υπογραμμίζει ότι η σαφής και προορατική επικοινωνία είναι καίριας σημασίας για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στα θεσμικά όργανα της ΕΕ καθώς και για την αντιμετώπιση των λαϊκιστικών αφηγημάτων· υπενθυμίζει ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να παρέχει πληροφορίες

---

22 Διοργανική συμφωνία, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj).

και καθοδήγηση στους τελικούς αποδέκτες και δικαιούχους μέσω ιστότοπου ή διαδικτυακής πύλης, μαζί με κατάλληλα εργαλεία που επιτρέπουν στους τελικούς αποδέκτες ή δικαιούχους να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με κάθε παραβίαση των εν λόγω υποχρεώσεων που τους επηρεάζει άμεσα· τονίζει ότι ο ιστότοπος ή η πύλη θα πρέπει επίσης να επιτρέπει στους πολίτες, τους τελικούς αποδέκτες και δικαιούχους, καθώς και στους οικονομικούς φορείς να βρίσκουν όλες τις σχετικές αποφάσεις και αξιολογήσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού αιρεσιμότητας και να παρακολουθούν ολόκληρο τον κύκλο ζωής των υποθέσεων αιρεσιμότητας, από την κοινοποίηση έως την ενδεχόμενη άρση των μέτρων, προκειμένου να ενισχύεται η διαφάνεια και να αποφεύγεται η παραπληροφόρηση·

63. καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να δημοσιεύει ενημερωτικά δελτία που θα παρουσιάζουν κάθε μελλοντική ενέργεια στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, στα οποία θα καθορίζονται το είδος και η αξιολόγηση των παραβιάσεων, ενδεικτικά εσωτερικά χρονοδιαγράμματα για κάθε διαδικαστικό στάδιο, ο αντίκτυπος στον προϋπολογισμό της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των ποσών που έχουν ανασταλεί, και, κατά περίπτωση, η αναλογικότητα των προτεινόμενων μέτρων της, δεδομένου ότι οι σαφείς, προσβάσιμες πληροφορίες είναι απαραίτητες για να αντιμετωπίζεται η παραπληροφόρηση και να αποδεικνύεται στους πολίτες ότι η ΕΕ ενεργεί με συνέπεια και δικαιοσύνη κατά την αντιμετώπιση των παραβιάσεων του κράτους δικαίου· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίζει τη διάδοση των σχετικών πληροφοριών στους ενδιαφερόμενους τελικούς αποδέκτες και δικαιούχους και στο ευρύτερο κοινό, με παράλληλη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους κανόνες εμπιστευτικότητας και την προστασία των δεδομένων· ζητεί επίσης από την Επιτροπή να καταπολεμά ενεργά την παραπληροφόρηση που σχετίζεται με την εφαρμογή του κανονισμού·

64. θεωρεί ότι, ενώ ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα έχει σχεδιαστεί πρωτίστως για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από κινδύνους που απορρέουν από παραβιάσεις του κράτους δικαίου, αξίζει να διερευνηθούν τρόποι ενίσχυσης της προστασίας του προϋπολογισμού της ΕΕ από παραβιάσεις των άλλων αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ· υπενθυμίζει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ δεν είναι ουδέτερος όσον αφορά τις παραβιάσεις της δημοκρατίας, της ισότητας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, οι οποίες μπορούν να έχουν απτές δημοσιονομικές επιπτώσεις· είναι της άποψης ότι το άρθρο 6 του δημοσιονομικού κανονισμού παρέχει τη νομική βάση για την ανάληψη δράσης σε περιπτώσεις τέτοιων παραβιάσεων· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει την επέκταση των μέσων αιρεσιμότητας σε περιπτώσεις όπου σοβαρές και συστημικές παραβιάσεις άλλων αξιών του άρθρου 2 ΣΕΕ επηρεάζουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ·

65. παροτρύνει την Επιτροπή να αντιμετωπίσει τον κατακερματισμό των αρμοδιοτήτων για τις ενέργειες παρακολούθησης και επιβολής

του κράτους δικαίου εντός των υπηρεσιών της και τους σχετικούς κινδύνους, εξορθολογίζοντας τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες που αφορούν θέματα κράτους δικαίου σε μια πιο διαφανή και αποδοτική δομή, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή, η συνέπεια, η διαφάνεια και η έγκαιρη επιβολή, καθώς και η ενισχυμένη επικοινωνία με το Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη·

66. καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει την ερευνητική της ικανότητα με τη θέσπιση μόνιμου καταλόγου εξειδικευμένων εμπειρογνωμόνων ικανών να αξιολογούν πολύπλοκες παραβιάσεις του κράτους δικαίου, διασφαλίζοντας έτσι ταχύτερες, τεχνικά αξιόπιστες αποφάσεις, και να αναπτύξει ένα σύστημα ΤΠ που θα επιτρέπει τον εντοπισμό μοτίβων ή ομοιοτήτων στις αναφορές που λαμβάνονται·

67. ενθαρρύνει την Επιτροπή να υιοθετήσει μια πιο προορατική προσέγγιση κατά την εξέταση των καταγγελιών και να διασφαλίσει ότι οι διαδικασίες υποβολής καταγγελιών στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα παρέχουν επαρκή προστασία στους πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος, ιδίως εκείνους που βρίσκονται σε επισφαλείς καταστάσεις, για τους οποίους η καταγγελία δυσλειτουργιών ενέχει μεγάλους κινδύνους, προκειμένου να δοθούν κίνητρα για την υποβολή καταγγελιών·

68. καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει ένα μόνιμο πλαίσιο συντονισμού με τη συμμετοχή όλων των σχετικών οργανισμών και φορέων της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλίζεται ο έγκαιρος εντοπισμός και η αποτελεσματική διερεύνηση της απάτης, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και των πράξεων διαφθοράς που επηρεάζουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ· ζητεί να του υποβάλλονται περιοδικές εκθέσεις σχετικά με τις ενέργειες αυτές·

69. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν τον σεβασμό του κράτους δικαίου και να αντιμετωπίζουν ταχέως τυχόν εντοπιζόμενες παραβιάσεις, ώστε να προστατεύονται τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και να αποτρέπεται η έγκριση μέτρων στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα· ζητεί, επιπλέον, τη διάθεση επαρκών πόρων στις εθνικές αρχές, το έργο των οποίων είναι απαραίτητο για τη διασφάλιση της τήρησης του κράτους δικαίου·

70. καλεί το ΕΕΣ να εκπονήσει ειδική έκθεση στην οποία θα αξιολογείται η οικονομική αποδοτικότητα του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, και θα περιλαμβάνει εξέταση του διοικητικού φόρτου, του αποτρεπτικού αντικτύπου και της προστασίας των τελικών αποδεκτών και δικαιούχων·

Ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα και το επόμενο ΠΔΠ

71. λαμβάνει υπόψη τις πτυχές που σχετίζονται με το κράτος δικαίου στην πρόταση της Επιτροπής για το ΠΔΠ για την περίοδο 2028-2034, και ιδίως τη θέσπιση οριζόντιων προϋποθέσεων σχετικά με

τον σεβασμό των αρχών του κράτους δικαίου και του Χάρτη στο πλαίσιο της πρότασης της Επιτροπής για τα ΕΠΕΣ· αναγνωρίζει τη σημασία των ισχυρών διασφαλίσεων για τον σεβασμό των αξιών της ΕΕ καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης των κονδυλίων της ΕΕ· εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία του για το γεγονός ότι η πρόταση της Επιτροπής παραμένει ανεπαρκής διότι:

α) δεν απλουστεύει ουσιαστικά την εργαλειοθήκη για το κράτος δικαίου ούτε προβλέπει τον συντονισμό των διαφόρων μέσων για το κράτος δικαίου, αλλά μάλλον εισάγει επικαλύψεις και αντιφάσεις, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος δημιουργίας ενός κατακερματισμένου συστήματος παράλληλων μέσων,

β) προβλέπει την ενεργοποίηση μέτρων για παραβιάσεις της οριζόντιας προϋπόθεσης του κράτους δικαίου με εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, χωρίς ρόλο λήψης αποφάσεων για το Κοινοβούλιο στη διαδικασία,

γ) δύναται να οδηγήσει στη χρήση της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου λόγω της σύνδεσης που προβλέπεται μεταξύ της αιρεσιμότητας για το κράτος δικαίου και της αιρεσιμότητας σχετικά με τον Χάρτη, καθιστώντας δυσχερέστερη την εφαρμογή του Χάρτη,

δ) δεν απαιτεί επαρκώς άμεση σύνδεση μεταξύ της παραβίασης του κράτους δικαίου και της προστασίας του προϋπολογισμού της ΕΕ, όπως συμβαίνει με τον μηχανισμό αιρεσιμότητας, γεγονός που εγείρει ζητήματα ασφάλειας δικαίου,

ε) καθιστά σαφές ότι η Επιτροπή εξακολουθεί να θεωρεί τον μηχανισμό αιρεσιμότητας μέσο έσχατης ανάγκης·

72. αποδοκιμάζει τις επικαλύψεις με τον μηχανισμό αιρεσιμότητας που δημιουργούνται με την πρόταση της Επιτροπής για το ΠΔΠ για την περίοδο 2028-2034· ζητεί ένα ενοποιημένο, συνεκτικό και ολοκληρωμένο πλαίσιο σε όλα τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, το οποίο θα καλύπτει τόσο τους αναγκαίους πρόσφορους όρους που πρέπει να πληρούνται για την πρόσβαση σε χρηματοδότηση της ΕΕ όσο και τα μέτρα δέσμευσης ή παρακράτησης κονδυλίων όταν δεν πληρούνται πλέον οι σχετικοί όροι· ζητεί από την Επιτροπή να ενοποιήσει όλα τα εργαλεία για το κράτος δικαίου σε ένα ενιαίο πλαίσιο που θα παρέχει σαφή, αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια εφαρμογής και θα διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλίζει τον συντονισμό των εν λόγω εργαλείων· επιμένει ότι, εάν η εν λόγω ενοποίηση δεν διασφαλιστεί στο πλαίσιο του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου ή μέσω των διαπραγματεύσεων για το επόμενο ΠΔΠ, η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει τροποποιήσεις στον κανονισμό για την αιρεσιμότητα, οι οποίες θα θέσουν επίσης το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σε ισότιμη βάση κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας·

73. αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή προτείνει, στο πλαίσιο των ΕΠΕΣ, τη δυνατότητα εκ νέου διάθεσης, σε προγράμματα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, χρηματοδότησης που έχει αποδεσμευτεί λόγω έλλειψης διορθωτικών μέτρων ως απάντηση σε διαπιστωθείσα παραβίαση του κράτους δικαίου δυνάμει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα· ζητεί διευκρινίσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα εν λόγω αποδεσμευμένα ποσά θα μπορούσαν να διοχετευτούν σε άλλα προγράμματα· επιμένει ότι η απόφαση για τη χρήση αποδεσμευμένων κονδυλίων αποτελεί προνόμιο της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού και δεν θα πρέπει να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής·

74. τονίζει ότι όλες οι αποφάσεις για πλήρη ή μερική αναστολή της χρηματοδότησης της ΕΕ πρέπει να βασίζονται σε σαφή, αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια και διαδικασίες, και όχι σε αδιαφανείς διαπραγματεύσεις που περιλαμβάνουν «παζάρια»· ζητεί να παρακρατούνται κονδύλια της ΕΕ όταν δεν πληρούνται βασικές απαιτήσεις και να ελευθερώνονται τα δεσμευμένα κονδύλια στα οικεία κράτη μέλη μόνο αφού αυτά εφαρμόσουν πλήρως ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις και αποδείξουν τη συμμόρφωση με το κράτος δικαίου στην πράξη, κατά τρόπο επαληθεύσιμο·

75. εκφράζει σοβαρές ανησυχίες για το γεγονός ότι, σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής, κανένα αρμόδιο θεσμικό όργανο ή φορέας δεν αναμένεται να επαληθεύει το υποκείμενο κόστος των μέτρων στο πλαίσιο των ΕΣΕΠ, και η χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με το πραγματικό κόστος θα καταστεί η κύρια μέθοδος εκτέλεσης του προϋπολογισμού· προειδοποιεί ότι η εν λόγω προσέγγιση θα παρεμποδίσει σοβαρά την ικανότητα της Επιτροπής να προσδιορίζει ή να μετρά τις οικονομικές συνέπειες των παραβιάσεων του κράτους δικαίου· προειδοποιεί, επιπλέον, ότι αυτό θα υπονόμευε τον βασιζόμενο στη Συνθήκη δημοκρατικό ελεγκτικό ρόλο του Κοινοβουλίου, ως σκέλους της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής και ως αρμόδιας για την απαλλαγή αρχής της ΕΕ, καθώς και τον σημαντικό ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου· θεωρεί ότι η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, η ιχνηλασιμότητα και η διαφάνεια των χρηματοδοτικών ροών από τις πληρωμές προς τους τελικούς αποδέκτες, συμπεριλαμβανομένων των υπεργολάβων, πρέπει να διασφαλίζονται μέσω ενός διαλειτουργικού συστήματος ΤΠ, δεδομένου ότι αυτός είναι ο μόνος τρόπος για τον προσδιορισμό και την ποσοτικοποίηση των δημοσιονομικών επιπτώσεων των παραβιάσεων του κράτους δικαίου· τονίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να βελτιώσει την ορθότητα και την ακρίβεια των πληροφοριών που πρέπει να κοινοποιούνται στο Κοινοβούλιο·

°

° °

76. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών.